

Parapsikoloji bilimsel yöntemi ve uygulaması tartışılan birçok konuyu inceler. Bu alanda biliminsanlarından çok şarlatanların sesi çıkar. Toplum önünde genellikle popüler olmaları nedeniyle şarlatanlar bulunur. Biliminsanlarının sesinin az çıkmasından dolayı yanıtlardan çok sorulardan oluşan bir konudur. Parapsikoloji, tıpkı metafizik gibi kenarda olan ve tam bilim olarak olgunlaşmamış bir çalışma alanıdır. Kelime anlamı olarak psikolojinin ötesinde, ardında, kenarında bulunan manasındadır.

Parapsikoloji başlığı altında, durugörü (clairvoyance), telepati, psikokinezi, öngörü (precognition), bedensiz ölü ruhlarla bağlantı kurma (spiritüalizm), ruh göçü (reenkarnasyon) sayılabilir. Bunlar içinde *durugörü*; farklı zaman ve mekânlarda oluşan olaylarla ilgili bilgiyi, normal insanlardan farklı olarak bilebilmek, hissedebilmedir.

### *Telepati*

, toplumda daha iyi bilinen bir kavramdır ve düşünce iletişimi, bir zihinden diğerine doğrudan içsel deneyime ait bilgi iletimi olarak tanımlanır.

### *Öngörü*

ise, gelecekte olabilecek olayları, zamanı gelmeden önce, belli bir eğri içinde kalarak gerçekleşme zamanını da doğru olarak tahmin edebilmektir. Bu nedenselliğe karşı çıkar ve “etki”nin, “neden”inden önce olduğu anlamına gelir.

### *Retrokognisyon*

, uzak geçmişteki bir olayın algılanması olarak açıklanır.

## Parapsikoloji Neden Bilim Olamıyor?

Birçok bilimci ve felsefeci, açık ve net bir şekilde parapsikolojiyi bilim olarak kabul etmezler. Bilim olarak kabul edilmemesinin nedeni; belirli temel bilimsel varsayımları ihlal etmesi, tekrarlanabilir deneyler üretememesi, deney üretse bile ortaya çıkan sonuçların bilimin diğer temel ilkeleriyle çelişmesi, ortaya çıkan etkilerin nasıl ya da niçin ortaya çıktığına dair tutarlı bir teori oluşturulamaması ve belki de en önemlisi “gizli bilim” ile ilişkili olmasıdır. [1] Bunlara ek olarak da, maddi destek diğer bilim dallarına göre parapsikoloji alanında çok azdır. Daha çok bireysel çaba ile yürütülen araştırmalarla desteklenir. Yine, bu alandaki aktif araştırmacıların

## Zihin Maddeye Etki Eder Mi?

Sultan Tarlacı tarafından yazıldı.

Salı, 19 Şubat 2013 06:59 -

---

%20'sinden daha azı akademik eğitim almıştır.

Bu konuda ciddi eğitim veren akademik kurumların sayısı da azdır. Eğitim veren yerler arasında; Rhine Araştırma Merkezi, ABD'de bu konu üzerinde eğitim vermektedir. Yine Utrecht Üniversitesinde on-line parapsikoloji kursu verilmektedir. Bazı üniversitelerde ise parapsikoloji eğitimi diğer bilim dalları içerisinde, seçmeli olarak yer almaktadır. Örneğin, Franklin Pierce Koleji (New Hampshire) psikoloji öğrencileri isterlerse bu konuda seçmeli ders alabilmektedirler. İngiltere'de en azından beş üniversite bu konuyu psikoloji eğitiminin bir parçası haline getirmiştir. Bu üniversiteler arasında Edinburgh Üniversitesi (Arthur Koestler Parapsikoloji Bölümü), Liverpool Hope ve John Moores Üniversitesi, Northampton ve Coventry Üniversitesi sayılabilir. Bazı diğer İngiliz üniversiteleri ise diğer paranormal olaylar konusunda eğitim vermektedirler; Goldsmiths Koleji psikoloji bölümü, Londra ve Huddersfield Üniversitesi davranış bilimleri bölümü gibi. ABD'de California'da Palo Alto'da Transpersonal Psikoloji Enstitüsü'nde parapsikoloji konusunda kurs verilmektedir. San Francisco'da Saybrook Enstitüsü'nde de uzaktan eğitimin bir parçası olarak parapsikoloji eğitimi verilmektedir. [2]

## Zihnin Maddeye Etkisi

Psikokinezi (PK) hareketsiz bir cisim belli bir uzaklıktan düşünme gücüyle hareket ettirebilmedir. Tüm normal ötesi ya da parapsikolojik olayları tanımlamak için Psi ( $\psi$ ), 1946'dan beri kullanılmaktadır. Ancak bu psi kuantum mekaniğinde Schrödinger'in dalga fonksiyonu için kullanılan  $\psi$  ile aynı harf

olmasına karşın anlam açısından aynı şeyi ifade etmez.

Bu psi'yi hekimler reçetelerinin başında R

$\psi$   
şeklinde kullanırlar. Zamanla değişerek R

j haline gelmiştir. Kabaca "al ve uygula" anlamına gelir.

Psi'nin iki temel tipi vardır:

*alıcı psi*

ve

*verici-ifadeci psi*

. Verici-İfadeci psi, bir zihin uzaktan nedensel tesir uyguladığında oluşur. Bu başlık altında PK dışında başka parapsikolojik başlıklar da bulunur.

### Şekil.

Alıcı ve verici psi'ler. Psi'nin kendi içinde de fa

Psi-etkisi, bir enerji türü ya da klasik bir sinyal değil, zaman ve mekân uzaklığından etkilenmeyen (yerel olmayan) ve ancak psi kaynağı olan insanı, etkilenen nesneyi ve tüm o süreçleri kapsayan “sistem” içinde varlığını oluşturan ya da belli eden şey olarak tanımlanır. [3] Basit olarak kişinin dış nesne ya da süreçlere etki etmesi demektir. Yaygın olarak düşünce gücüyle, bedensel uzuvları kullanmadan cisimler üzerine etkide bulunmadır. Bu masaların, sandalyelerin, kalemlerin, vazoların havalanması ya da yer değiştirmesi şeklinde olabileceği gibi vakum saydam şişeler içinde pusula ibrelerini hareket ettirme, müzik aletlerinin kendiliğinden çalması, çatal-kaşık bükme şeklinde de olabilir. Şarlatanlar ve hayalciler bir kenara bırakıldığında, bu alanda yapılmış ciddi ve akademik çalışmalar vardır.

### Uzaktan Etki Olabilir mi?

Eğer zihin, sinir hücrelerini düşünce ile ateşleyebiliyorsa ve bir tür elektrik akımı olan aksiyon potansiyeli oluşturabiliyorsa, neden kaşıkları bükmesin? Eğer beden, zihni etkileyebiliyorsa, aksinin de doğru olması gerekmez mi? Kütle çekimi uzaktan etkiyebiliyorsa beyin neden etkilemesin? Örneğin, Newton'un çekim yasası aslında çok uçuk ve tuhaf bir fikirdir. Herhangi iki nesne birbirine çekici bir kuvvet uyguluyor ve bu kuvvet her nasılsa, uçsuz bucaksız boş uzayı aşarak Güneş ve Ay'dan Dünya'ya, yıldızdan yıldıza ve galaksiden galaksiye ulaşıyor. Zamanın birçok ünlü bilimsani bunu “büyücülük fiziği” sayarak dikkate almamıştı. Aslında, Newton'un kendisi de buna pek inanmamıştı. Bütün yaptığı, matematiksel eşitlikleri ortaya koymaktı. Ama ortaya çıkan sonuç *aracısız* uzaktan etkiydi.

## Zihin Maddeye Etki Eder Mi?

Sultan Tarlacı tarafından yazıldı.

Salı, 19 Şubat 2013 06:59 -

---

Kuantum mekaniğinde gözlemcinin bir şekilde “katılımcı” olması kabul edilebilir bir şey ise bunun farklı yansımalarının da ortaya konulabilmesi gerekir. Çağdaş ve akıllı, Nobel ödüllü fizikçilerin ortaya attığı, akla ve sağduyuya karşı gelen, sağduyumuzu törpüleyen kuantum mekaniği görüşleri düşünüldüğünde, PK’yi akıldışı ve mantıksız olarak niteleyip bir kenara bırakmak anlamsızdır.

Parapsikolojinin ve alt dalı olan PK’nin mantıksız görünmesinin ve bilim dışı kabul edilmesinin nedeni “sihir” kokusu taşımasıdır. Diğer bir korku da parapsikolojiye verilecek bilimsel desteğin bilim karşıtı tavrı teşvik edeceği düşüncesidir. Ancak, Michael Farady’nin “zihinsel güçle tek bir saman çöpü bile hareket ettirilebilse, evrene ilişkin bakış ve anlayışımızı değiştirmemiz gerekir” dediği düşünüldüğünde, bu konuda küçük de olsa elle tutulur bir şey varsa fiziğin ve sinirbilimlerini yeniden gözden geçirilmesi gerekebilir.

### Psikokinezi doğrulanırsa ne olur?

Olasılıkla yaşamımızda çok fazla değişiklik olacaktır. Öncelikle zihin-beyin etkileşimini ve zihin-çevre etkileşimini anlamak ve bu etkileşimi kullanarak yaşamımızı değiştirmek mümkün olacaktır. Bu da bilim ve teknolojiye büyük katkı sağlayacaktır.

1. Marvin Minsky’in öne sürdüğü bilgisayar temelli zihin modeli, zihnin bir tür bilgisayar programı olduğu fikrini ortaya koymuştur. Bu fikrin doğrulanması, zihnin bir tür bilgisayar programı olduğunu gösterir. Bu da bilim ve teknolojiye büyük katkı sağlayacaktır.

## Zihin Maddeye Etki Eder Mi?

Sultan Tarlacı tarafından yazıldı.

Salı, 19 Şubat 2013 06:59 -

---

2. Bilincin-zihnin dereceleri ve miktarı gibi ölçülebilir bir niceliksel kavram oluşturulabilir.

3. Kuantum mekaniğindeki gözlemci sorununa çözüm ortaya konulabilir. Ancak, daha öncede belirttiğim

4. Cisimlere etki edebildiğimiz ortaya konulabilirse, başka beyinlere de etki edebileceğimiz (ve etki alabil

5. Parapsikoloji bilim dalı olarak kabul edilmeye başlanır. Parapsikoloji araştırmalarına yapılan yatırımlar

6. Ülkelerin askeri kurumları da olasılıkla bu konuya ilgi gösterecek ve yatırımlar yapacaklardır.

7. Dünyaya ve insana olan bakışımız, hatta insandışı canlılara olan bakışımız kökten değişir.

8. Kumarhanelerde de olasılıkla, PK yeteneği olanları elemek için kapı girişlerine detektörler yerleştirilece

PK'den şüphe edebiliriz. Tıpkı bilimin ilk kez söylediklerinden daima şüphe edildiği gibi. Ancak, fanatik şüphecilik de aşırı saflık kadar mantıksızdır. Ama, artık parapsikoloji metafizik denilen "fizikten öteki işler" başlığından çıkarılmalı ve yeniden bilim başlığı altında incelenmelidir. Kuantum mekaniğinin söylemleriyle (Schrödinger'in kedisi ve EPR deneyi, vakum, tünelleme gibi) parapsikolojinin söylemleri arasında sihir kokması, gariplik ve sağduyuya aykırılık açısından çok da bir fark yoktur. Hatta kuantum mekaniği daha garip söylemlerde bulunur ve bazı açılardan daha çok sihir kokar.

Günümüzde simyanın bir saçmalık olduğunu herkes bilmektedir. Filozof Taşı gibi bir şey olamayacağı gibi, tenekeyi altına dönüştürmenin basit bir yolu da yoktur (nükleer füzyonla yapılabilir). Ancak, kimyanın çekirdeği olan simya gerçekten önemli sonuçlar doğurmuştur.

Simyacılar, maddeleri karıştırma sanatını, asit ve alkalilerin özelliklerini, bazı elementlerin diğerleriyle ilişkisini ortaya koyarak modern kimyayı oluşturmuşlardır. Kimyanın simyadan, astronominin astrolojiden, tıbbin doğal tedavilerden ayrılması gibi parapsikoloji de kendine uygun bir yer bulacaktır. Ama bu diğer bilimlerdeki değişme göz önüne alındığında zaman alacaktır.

Beynin cisimler üzerinde etkisi olabileceği konusunda Itzhak Bentov şunları söyler: [\[5\]](#)

*“Bir an için düşüncelerin, eşya ve insanlar üzerindeki etkilerine bakalım. Düşünce bir enerjidir ve beyindeki sinir hücrelerinin belirli bir şekilde ateşlenmesine sebep olur. Bu doğal olarak beyin kabuğunda küçük akımlar üretir ve bunlar kafatasının yüzeyindeki elektrotlar aracılığıyla, duyarlı araçlarla anlaşılabilirler. Başka bir deyimle, bir düşünce; küçük bir hareket olarak başlamasına rağmen, en sonunda tam olgunlaşmış bir düşünce şekline dönüşür ve beyin kabuğunda, en azından 70 miliVolt gücünde bir gerilim üretir. İlk sinir hücresini ateşler ve bu sinir hücresi de sırayla diğer sinir hücrelerinin belirli aralıklarla ateşlenmesine sebep olur. Oysa, bu evren içinde hiç bir enerji yok olmaz. Düşünce tarafından üretilen akımı kafamızın dışında yakalayabilirsek bunun anlamı şu olur: Düşünce enerjisi, elektromanyetik dalgalar şeklindeki bir yayındır ve bulunduğumuz çevre içinde ve nihai olarak kozmos içinde ışık hızına sahiptir.”*

Belki de bizim “düşüncenin cisimler üzerine etki etmesi” kavramının arkasında, hayali çok soyut-sanal bir şey varmış gibi algılamaktayız. Bentov’un da dediği gibi, düşünme esnasında beynimizde birçok yerel ve yaygın iyonik elektriksel akım ve manyetik alan değişiklikleri ortaya çıkar. Bunlar beyin yüzeyinden EEG (ElektroEnsefaloGram) ve MEG (ManyetoEnsafaloGram) gibi tekniklerle yerel ve bütün beyin alanı olarak kaydedilmektedir.

Düşünceler kendi bedenimiz üzerine de etki eder. Bu daha çok bilinen bir konudur. Biofeedback (canlısal geri besleme) ile nabız sıklığı, beyin dalgaları, derinin elektriksel direnci, vücut ısısı iradi olarak değiştirilebilmektedir. Canlısal geri besleme sistemlerinde, kişinin etkilemesi istenen beden sinyalleri daha önceden kaydedilerek, güçlendirilerek, kişiye değişik şekillerde geri besleme aygıtlarıyla gösterilerek bunları irade ile değiştirmesi istenir. Belli durumlarda psi yeteneklerinin daha iyi ve belirgin olduğu öne sürülür.

## Zihin Maddeye Etki Eder Mi?

Sultan Tarlacı tarafından yazıldı.

Salı, 19 Şubat 2013 06:59 -

---

### **Tablo.**

[\[6\]](#)

Psi yeteneğinin belli deneyler ile ve/veya belli

1. Fiziksel gevşeme

2. Azalmış “fiziksel” uyanıklık veya aktivasyon

3. Duyusal girdi ve bilgi işlemede azalma

4. Alıcı mod/ sağ hemisfer işlevi (etki/hareket modu– sol beyin işlevi)

5. İçsel işleme, hisler ve hayallere karşı artmış farkındalık

6. Dünyanın doğasına bakış değişikliği. Örneğin; “olasıdan ziyade daha doğrudan hisleri bilme olasılığın

---

[1] Griffin DR. Parapsikoloji ve Felsefe: Postmodern Bir Perspektif. Çev:Y.Tokatlı. Ruh ve Madde Yay. İst 1998;10.

[2] Smith MD. Educating Parapsychologists. The Journal of Parapsychology 1999;63:235-246.

[3] von Lucadou W. Ruh ve Kaos. Kuramlar ve Modeller Arayışında Parapsikoloji. Çev:V. Atayman. Say Yayınları, İstanbul 2000; 11.

[4] Herbert N. Temel Bilinç: İnsan Bilinci ve Yeni Fizik. Ayna Yayınları, Çev: M.Andırınç, 1993; 196.

[5] Bentov I. Stalking The Wild Pendulum. Fontana/Collins. Londra 1977; 100.

[6] Brand WG. Psi-conducive states. Journal of Communication, 1975; 25: 142– 152